

Handläggare: Madeleine Hagerth
Telefon: 08 – 508 21 051

Till
Älvsjö stadsdelsnämnd
2012-11-22

Rapportering till länsstyrelsen gällande utvecklingsmedel 2011/2012 för att stärka stödet till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner slutrapporten gällande utvecklingsmedel om 300 tkr, för att stärka stödet till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld
2. Stadsdelsnämnden överlämnar detta ärende till Länsstyrelsen i Stockholms län.

Lars Arvidsson
Stadsdelsdirektör

Göran Sjödin
Verksamhetsområdeschef

Sammanfattning

Länsstyrelsen beviljade utvecklingsmedel med 300 tkr för det tredje projektåret 2011-11-01 – 2012-10-31, för att stärka stödet till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld.

Som ett resultat av projektet har alla enheter nu implementerat rutiner, checklistor och utredningsmallar för sin lagstadgade skyldighet. En särskild handläggare för relationsnära våld har utsetts och samarbetet med polisens familjevårdsenhet och åklagare har utvecklats. Ett av projektmålen var att antalet våldsutsatta personer som erhållit insatser skulle öka från 14 personer, föregående projektår, till 20 personer. Resultatet blev 23 personer. Den ekonomiska redovisningen har följt projektplanen och de beviljade medlen har använts till utbildningsinsatser samt anställning av en projektledare och kvinnofridssamordnare på halvtid.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom verksamhetsområdet barn, ungdom och vuxna samt verksamhetsområdet äldre och funktionsnedsatta. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen, rådet för funktionshinderfrågor och pensionärsrådet 2012-11-15.

Bakgrund

Länsstyrelsen i Stockholms län genomförde i september 2008, tillsyn av Älvsjö stadsdelsförvaltnings arbete med våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld. Länsstyrelsen riktade viss kritik mot nämnden och angav även förbättringsförslag. Förvaltningen inledde ett utvecklingsarbete för att säkra kvalitén i arbetet och för att komma till rätta med de brister som påpekades. I samband med detta ansökte stadsdelsnämnden hos länsstyrelsen om utvecklingsmedel. Länsstyrelsen beviljade 500 tkr för tiden 2009-11-01 – 2010-10-31 och 470 tkr för tiden 2010-11-01 – 2011-10-31. Dessa två perioder har tidigare slutrapporterats till Länsstyrelsen. Denna slutrapport avser etapp tre 2011-11-01- 2012-10-31 som Länsstyrelsen beviljat 300 tkr för.

Förvaltningens redovisning av projektarbetet

Projekt mål

Sex projektmål ingick i ansökan varav fyra uppnått helt och två uppnått delvis. Resultatet av uppställda mål får därmed anses gott. Förvaltningen har med projektet fått möjlighet att ”spänna bågen högt” och även delvis uppnådda mål leder till erfarenheter och kunskaper som tidigare saknats.

De fyra helt uppnådda målen;

- 20 våldsutsatta kvinnor skulle få information och/eller insatser till skydd och stöd, en ökning med 30% jämfört med föregående projektår. Under projektåret har 23 våldsutsatta kvinnor erhållit insatser.
- Alla våldsutsatta kvinnor som sökt tillfälligt boende och/eller insats i form av särskild kontaktperson, så kallad kvinnostödjare, har erbjudits dessa insatser.
- Alla personalgrupper har skriftliga rutiner för hur de ska agera i mötet med relationsnära våld.
- Alla personalgrupper både som har ansvar för myndighetsutövning och omvårdnadspersonal har erbjudits kunskapsökning.

De två delvis uppnådda målen;

- Alla barn över tre års ålder som levt med våld skulle få krisbehandling, enligt en metod från Rädda Barnen som kallas "Trappan". Under projektåret har 19 barn varit kända av Socialtjänsten på grund av att de bevittnat våld. Nio barn var för små för att kunna erhålla krisbehandling och av de återstående tio barnen har sex barn erhållit krisbehandling.
- Minst fem våldsutövande män skulle erbjudas samtal om sitt våld och ta ansvar för våldet, genom samarbete med Enskede-Årsta-Vantörs Mansmottagning eller via Alla Kvinnors Hus gruppbehandling för män. Tre våldsutövande män har erbjudits insatser men två av dem har avbrutit samtalsterapin i samband med att de flyttat från Stockholm.

Några faktorer har identifierats för att de två sistnämnda målen endast uppnåtts delvis;

Projektarbete är känsligt för personal- och organisationsförändringar, även om det på sikt borgar för stabilare strukturer. Projektetapp tre påbörjades i en fas då stadsdelsförvaltningen genomförde organisationsförändringar och personalrekryteringar både bland myndighetsutövande personal och chefer. Enheten för barn- och familj har endast varit fulltalig kortare del av projektåret.

Det handlar även om att motivationsarbete till föräldrar är tidskrävande och kräver stor kunskap. Förvaltningen har inte krisbehandling till barn i egen regi utan köper denna tjänst. Vårdnadshavarnas skuld och skam leder också till att de inte förmår att se till att barnet får krisbehandling. Det finns svårigheter med att få den våldsutövande vårdnadshavarens godkännande att barnet ska få krisstöd om denne är vållande. Stadsdelsförvaltningen har gjort en överenskommelse med Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning om att köpa krisbehandling för barn som bevittnat våld, från deras utförare som även kan vara behjälpliga i motivationsarbetet.

Vad gäller insatser för våldsutövande män har stadsdelsförvaltningen gått med i ett projekt tillsammans med fyra andra söderortsstadsdelar om en gemensam Mansmottagning. Familjebehandlarna på Mansmottagningen kan hjälpa till med motivationsarbetet och samarbeta med socialsekreterarna exempelvis inom ramen för en utredning om barn som bevittnat våld.

Insatser i projektet

Utredningsarbetet för de yrkesgrupper som har ansvar för myndighetsutövning har utvecklats. Socialsekreterare inom individ- och familjeomsorgen samt biståndsbedömare för äldre och funktionsnedsatta, har skriftliga rutiner, checklistor och utredningsmallar i arbetet. Dessa har i viss mån prövats och reviderats.

En förutsättning för att kvalitetssäkra utredningsarbetet var att staden reviderade sitt kvinnofridspolitiska handlingsprogram. Därför har projektledaren ingått som sakkunnig i den arbetsgrupp inom Socialförvaltningen som reviderade programmet. Kommunfullmäktige antog det nya kvinnofridspolitiska handlingsprogrammet i april 2012.

Vad gäller biståndsbedömarna för äldre har ett arbete om äldres utsatthet för relationsnära våld påbörjats tillsammans med Äldreförvaltningen och stadsjuristerna. Äldreförvaltningen har vid gemensamma möten gett löften till biståndsbedömarna om att genomföra stadsövergripande vidareutbildning, nya riktlinjer med anvisningar om relationsnära våld och att utarbeta en metodhandbok inom området.

En annan insats under projekttiden är att den externa samverkan med flera myndigheter och aktörer har förbättrats. Exempelvis har samverkansgruppen med Söderortspolisens familjevårdsenhet, åklagare och socialsekreterare hittat sin form. Samverkansgruppen startade som ett försök vintern 2011 genom det tidigare projektet. Förutom att polisen kan avisera brottsoffer till socialtjänsten, så att socialtjänsten kan påbörja ett tidigt motivationsarbete, fyller samverkansgruppen även en funktion för gemensamt utvecklingsarbete och möjlighet till uppföljning av genomförda insatser. Förtroendet mellan yrkesgrupperna och kunskapen om vad de andra gör har stärkts. I Socialstyrelsens rapport 2007, *Strategi för samverkan*, anges att god samverkan har betydelse för goda handlägningsrutiner, lättillgängligt kontaktnät och skyndsam handläggning, vilket vår erfarenhet också visat.

Ekonomisk presentation

Totalt beviljades 300 tkr till personalkostnader i projektet. Detta har använts till anställning av en kvinnofridssamordnare och tillika projektledare på halvtid till en kostnad av 311 tkr.

Överförda restmedel från projektets etapp 2, om 28 043 kronor har använts till utbildningsåtgärder, enligt överenskommelse med Länsstyrelsen;

- 4 418 kronor till inköp av studiematerial, filmer och handledningslitteratur till socialsekreterare och biståndsbedömare.
- 1 750 kronor till en självhjälpbok som delats ut till brottsoffer med information om exempelvis rättsprocessen.
- 15 800 kronor avser kursavgift till Ungdomsstyrelsen för en utbildning om 7,5 högskolepoäng till två socialsekreterare.
- 6 075 kronor till en utbildningsdag för 27 socialsekreterare inom individ- och familjeomsorgen.

Hela det överförda restbeloppet var på 35 030 kronor. Hela beloppet har inte använts, då viss utbildning inte kunnat genomföras som planerat med anledning av personalrekryteringar.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Älvsjö stadsdelsförvaltning har genomfört en intensiv arbetsfas vad gäller arbetet mot våld i nära relationer. Som en följd av utvecklingsarbetet finns sedan i maj 2012 en kvalificerad handläggare på halvtid som ansvarar för alla utredningar och insatser för vuxna inom relationsnära våld. Många aktiviteter har genomförts i kvinnofridsprojektet, målen i projektet har i huvudsak uppnåtts och arbetet planeras fortgå inom ramen för ordinarie organisation.

Som ett ytterligare resultat av projektet har stadsdelsnämnden inrättat en deltidsbefattning som samordnare för det fortsatta arbetet med våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld. Stadsdelens myndighetsgrupp kommer fortsättningsvis utgöra styrgruppen för detta arbete.

Förvaltningen föreslår därmed att stadsdelsnämnden godkänner föreliggande återrapportering av etapp tre som avser tiden 2011-11-01 – 2012-10-31 och översänder den till länsstyrelsen.

Bilaga

Länsstyrelsens formulär;

Återrapportering av utvecklingsmedel 2011 för att stärka stödet till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld.